

TINH THẦN NGHÈO KHÓ

Về sự nghèo khó, Tin Mừng Luca nêu ra bốn mối phúc và bốn mối họa tương phản: “Phúc cho những kẻ nghèo khó, khốn cho các người là kẻ giàu có” (Luca 6:20-26). Tin mừng Matthêu hôm nay nhấn mạnh **TINH THẦN NGHÈO KHÓ**, nêu ra tám mối phúc thật: “Phúc cho những ai có tinh thần nghèo khó”.

Tác giả Tin Mừng quảng diễn Lời Chúa **hãy sống thực sự chân thật** để xứng đáng được Chúa ban cho Nước Trời. (Chúa Nhật IV thường niên, Mat. 5:1-12a):

“Phúc cho những ai có tinh thần nghèo khó, vì Nước Trời là của họ.
Phúc cho những ai hiền lành, vì họ sẽ được Đất Nước làm cơ nghiệp,
Phúc cho những ai đau buồn, vì họ sẽ được ủi an.
Phúc cho những ai đói khát điều công chính, vì họ sẽ được no thỏa.
Phúc cho những ai thương xót người, vì họ sẽ được xót thương.
Phúc cho những ai có lòng trong sạch, vì họ sẽ được nhìn xem Thiên Chúa.
Phúc cho những ai ăn ở thuận hòa, vì họ sẽ được gọi là con Thiên Chúa.
Phúc cho những ai bị bách hại vì lẽ công chính, vì Nước Trời là của họ.
Phúc cho các con khi người ta ghen ghét, bách hại các con, và bởi ghét Thầy, họ vu khống cho các con mọi điều gian ác. Các con hãy vui mừng hân hoan, vì phần thưởng của các con sẽ trọng đại ở trên Trời.”

1- Thế nào là tinh thần nghèo khó?

* Trong cuộc sống, nếu chỉ biết lo cho thân xác đầy đủ vật chất, mà không lo cho tâm hồn được vươn lên, khác nào sống có xác mà không có hồn, đó là cuộc sống của loài vật vô tri, vô thức, vô cảm. Một nhà hiền triết đã thú nhận: “Con người là một cây sậy, nhưng là một cây sậy có tư tưởng” (Blaise Pascal: “L’homme est un roseau, mais c’est un roseau pensant”). Chúa phán: Ta là Đường, là Sự Thật và là Sự Sống. Con người là thụ tạo được Thiên Chúa dựng nên cho giống hình ảnh của Thiên Chúa, con người chỉ xứng đáng với nhân vị của mình khi con người không đánh mất sự sống trong tâm hồn.

* Trong buổi tiếp kiến chung dành cho khoảng 7000 tín hữu hiện diện tại đại thánh đường Phaolô VI vào sáng thứ Tư 05/02, 2023, Đức Thánh Cha Phanxicô giải thích thế nào là “những người nghèo khó về tinh thần”? **Tinh thần, theo Kinh Thánh, là hơi thở của sự sống mà Thiên Chúa đã truyền cho ông Adam; đó là chiều kích thẳm sâu nhất của chúng ta, chiều kích thiêng liêng, nhờ đó chúng ta trở thành con người, một yếu tố sâu sắc của bản thể chúng ta.** Từ đó, “người nghèo về tinh thần” là những người nghèo và những người, tự trong sâu thẳm của bản thể, họ cảm nhận mình nghèo, mình là những người khát thực. Họ ý thức về sự mỏng giòn yếu đuối của mình, chấp nhận những sai lỗi và xin tha thứ.

2- Thường tình, người ta nhìn hai loại kẻ giàu nghèo trên như hai thái cực. Kẻ giàu có vật chất mà thiếu tâm hồn thì tự mãn, tự hào, tự đắc, vênh vang, khinh người rẻ của. Kẻ nghèo khó nhưng có tấm lòng thì biết phận mình bé mọn, biết người biết ta, biết "tri túc, tri nhân", biết nhún nhường "dĩ hoà vi quý", "chồng giận thì vợ làm lành, miệng cười hớn hở rằng anh giận gì?", biết "lá lành đùm lá rách", biết "sẻ áo nhường cơm", biết

"Khó, giúp nhau mới thảo,
Giàu, trừ nợ không ơn",

biết bảo nhau rằng:

"Đó nghèo thì đây cũng nghèo
Hai ta như bọt với bèo dưỡng nhau"
Họ không bất mãn, ưu phiền, nhưng hồn nhiên nghèo ngao:
"Con chim nó hót trên cành,
Nếu Trời không có, có mình làm sao?
Con chim nó hót trên cao,
Nếu Trời không có, làm sao có mình? "
Ở hiền thì lại gặp lành,
Áo rách tan tành có Trời vá cho"

"Dù ai nói ngược nói xuôi,
Ta đây vẫn giữ đạo Trời khăng khăng".

Họ nghèo của, nhưng lại giàu tâm hồn. Không ích kỷ, nhưng vị tha. Không đổ ky, ghen ghét nhưng hài hoà chia sẻ. Họ không hăng SẴN, nhưng sẵn hăng TÂM. Họ lương thiện, sống công chính. Chính là họ tuy khó nghèo, nhưng lại **SỐNG TINH THẦN NGHÈO KHỔ**

3- Họ là ai?

* Đó là những Têrêxa Calcutta. Mẹ Têrêxa khi con bé, vâng lời mẹ dạy, đã không ăn bánh một mình, mà đến giờ chơi, mời bạn nghèo vào nhà ăn để cùng nhau ăn bữa trưa. Sau này trở nên người mẹ của kẻ nghèo, lang thang trong các khu ổ chuột chăm sóc, phục vụ cho kẻ nghèo khổ. Mẹ đã thiết lập Hội Dòng Thừa Sai Bác Ái, với sứ mạng là Châu Thánh Thể và phục vụ những kẻ bần cùng nghèo khổ, vô gia cư, bị bỏ rơi. Tại diễn đàn Quốc hội Hoa Kỳ, Mẹ đã lên án tệ nạn phá thai. Mẹ đi đến nhiều nơi chia sẻ với các tu hội của mẹ. Đã năm lần Mẹ đến Việt Nam, và cuối cùng Hội Dòng đã được chính thức thiết lập tại đây. Giáo xứ Thanh Đa Việt Nam còn ghi lại những hình ảnh Mẹ đến nơi này.

* Đó là những Phanxicô khó khăn. Thánh Phanxicô thành Assisi đã từ bỏ tất cả danh lợi của người quý tộc để sáng lập Dòng Anh Em Hèn Mọn, ta quen gọi là dòng Phan Sinh. Sống bằng nghề hành khất, mặc áo vải thô đi chân đất.

* Đó là những Jean Cassaigne. Đức Cha Jean Cassaigne, nguyên giám mục địa phận Sài Gòn, trọn đời sống cho những người phong hủi, và chết mang bệnh phong như họ, được mệnh danh là "Ông Cố Giám Mục Cùi"

4- Kinh Phúc Thật Tám Mỗi quả là kinh tuyệt vời.

Ông Gandhi người đấu tranh bất bạo động, giải cứu quê hương Ấn Độ của ông, năm 1922, khi bị điệu ra trước tòa về tội "phản loạn" tuyên bố sẵn sàng chấp nhận án phạt nặng nề nhất vì ông đã viết và nói lên Sự Thật, và vì ông đã nhập tâm hình ảnh của Chúa Giêsu trong cuộc khổ nạn trước các tòa án. Cha Ninan Tharakan Anniyil, năm 1983, trong luận án cử nhân thần học đệ trình tại Giáo Hoàng Học Viện Poona đã gọi ông là "Mahatma Gandhi hay là Kitô-hữu không tên". Vì ông say mê đọc Kinh Thánh, đặc biệt Tân Ước và yêu thích cách riêng "Bài Giảng Trên Núi tức kinh "Tám Mỗi Phúc Thật" (3)

Bị cuốn hút bởi Bài Giảng Trên Núi, tức Tám Mỗi Phúc Thật, ông từng phát biểu: "Tôi không cần biết có một Đức Giêsu trong lịch sử hay không, nhưng những gì Người dạy trong Bài Giảng Trên Núi là sự thật". Ông từng khẳng định: "Đối với tôi, Thiên Chúa là sự thật và tình yêu. Thiên Chúa là nguồn mọi đạo đức luân lý. Thiên Chúa không phải là Đấng làm ta phải sợ hãi. Thiên Chúa là nguồn ánh sáng và sự sống, nhưng Người vượt lên trên tất cả những điều ấy và ở bên ngoài những điều ấy... Người là một Thiên Chúa có bản vị (persönlicher Gott) cho những ai cần đến sự hiện diện bản vị của Người. Người đã nhận lấy hình thể để cho những ai đang đau khổ có thể chạm tới Người được. Người là hữu thể thuần túy. Người thì đơn sơ và giản dị cho những ai tin kính Người. Người là tất cả mọi sự cho tất cả mọi người. Người ở trong ta, tuy nhiên Người lại ở trên ta và ở bên ngoài ta." Mục sư Martin Luther King, lãnh tụ người Mỹ da đen đã áp dụng phương pháp tranh đấu bất bạo động của Gandhi để đòi hỏi các quyền lợi chính đáng cho sắc dân của ông, đã từng tuyên bố: "Ông Gandhi là người đầu tiên đã đem đạo lý tình yêu Đức Giêsu ra khỏi phạm vi tương quan hạn hẹp giữa các cá nhân và tạo nên một sức mạnh xã hội vô song và hiệu quả trong một chiều kích rộng lớn!" (4)

* * *

Lạy Mẹ Maria,
Mẹ từng tuyên bố: "Mẹ là trinh nữ của kẻ bần cùng nghèo khó" (1)
Xin Mẹ giúp con sống tinh thần nghèo khó.

Lạy Chúa Giêsu,
Xin giúp con biết khiêm nhu, nhận mình thân kiếp phù sa bé mọn:
Con xin làm kiếp phù sa,
Trời cao lồng lộng, con là hư không.
Tình Ngài thật khó đếm đong,
Tình Ngài biển cả, vô song, nhiệm màu
Con xin gục mặt cúi đầu,
Chìm trong lòng nước dạt dào đại dương (2).
Con sẽ không làm điều bất công,
Con sẽ không nói dối, phỉnh gạt như lời Chúa đã dạy (bài đọc I: Xp 2, 3; 3, 12-13)
Con thâm tín Chúa đầy lòng thương xót, xin Ngài đổi mới hồn con, cho con làm khí cụ bình an của Chúa.

Con nguyện sống tinh thần khó nghèo theo gương Chúa.
Amen

Chú thích:

(1) **"Mẹ là Trinh-Nữ của kẻ bần-cùng"**

(lời Mẹ nói với em Mariette Beco 11 tuổi khi hiện ra tại Banneux ngày 19-01-1933)

"Mẹ chọn những kẻ bé mọn cho vinh-danh Mẹ"

(lời Mẹ nói với Estella Faguet 32 tuổi đang chờ chết trên giường bệnh vào ngày 5-11-1867 tại Pellevoisin.)

(2) **Kiếp Phù Sa** (trang 20): http://www.conggiaovietnam.net/upload/article/f_1411614266.1-268_CGVN.pdf

=> <https://www.youtube.com/watch?v=Lc1LZfcT6N0>

(3) <https://www.goctamhon.com/2009/10/loi-nguyen-cua-mahatma-gandhi.html#:~:text=Gandhi%20say%20m%C3%AA%20%C4%91%E1%BB%8Dc%20Kinh%20Th%C3%A1nh%20%C4%91%E1%BA%B7c,l%E1%BB%99n%20t%C6%B0%20t%C6%B0%E1%BB%9Fng%20v%C3%A0%20thay%20%C4%91%E1%BB%95i%20l%E1%BB%91i%20s%E1%BB%91ng>

(4) <http://www.sapachurch.org/vi/suy-niem-tan-man/tan-man/mahatma-gandhi-nguoi-co-tam-thuc-ton-giao-chan-chinh-va-sau-xa-o81E20211.html>

Ben. Đỗ Quang Vinh